

Raadsvoorstel

Onderwerp

Gemeentefonds Decemercirculaire 2022

Begrotingswijziging

Ja

Datum raadsvergadering

7 maart 2023

Portefeuillehouder

A.L. Wisseborn

Organisatie onderdeel

Financiën en Control

E-mail opsteller

gijsbert.heij@stichtsevecht.nl

Telefoonnummer opsteller

+31346254561

Registratie nummer

241274

Aan de gemeenteraad

Voorgesteld Besluit

1. De in 2022 ontvangen extra middelen voor de uitbetaling van de Energietoeslag in 2023 (€ 1.024.604) bij de Jaarrekening 2022 toe te voegen aan de algemene reserve en zo mee te nemen naar 2023.
2. Via de vaststelling van de 6^e begrotingswijziging van 2023 de extra middelen voor de Energietoeslag in 2023 (€ 1.024.604) beschikbaar te stellen uit de algemene reserve.
3. Voor de overige in 2022 ontvangen extra middelen bij de vaststelling van de Jaarrekening 2022 een besluit te nemen over de inzet van deze middelen.
4. Conform de gebruikelijke werkwijze de voor 2023 en volgende jaren ontvangen extra middelen, in afwachting van nadere besluitvorming, toe te voegen aan de stelpost Achteruitgang algemene uitkering.

Samenvatting

Onlangs ontvingen wij de Decemercirculaire 2022 van het Gemeentefonds. Deze circulaire is normaliter een informerende circulaire. Wel gebruikt het Rijk de Decemercirculaire 2022 om in 2022 nog extra incidentele middelen ter beschikking te stellen. Door deze late toekenning lukt het de gemeenten niet om deze extra middelen in 2022 in te zetten. Wij stellen u dan ook voor om een deel van deze middelen in 2023 in te zetten.

Bijlagen

1. Raadsbesluit
2. Decemercirculaire Gemeentefonds 2022
3. 6^e begrotingswijziging van de Programmabegroting 2023
4. Raadsinformatiebrief

Doel en beoogd maatschappelijk effect

De raad te informeren over de financiële consequenties van de Decembercirculaire 2022 van het Gemeentefonds. En via de bijgevoegde begrotingswijziging de benodigde begrotingsbijstellingen op te nemen in de Programmabegroting 2023.

Relatie met bestaand beleid en regelgeving

In de Financiële verordening gemeente Stichtse Vecht 2019 (ex artikel 212 Gemeentewet) is bepaald dat de raad gedurende het begrotingsjaar via begrotingswijzigingen de begroting kan aanpassen.

Argumenten

1. Financieel perspectief 2022-2026

De Decembercirculaire laat voor Stichtse Vecht een positief resultaat zien voor 2022. Dit positieve resultaat wordt met name veroorzaakt door de in 2022 beschikbaar gestelde middelen voor de uitbetaling van de Energietoeslag in 2023 (ongeveer € 1 mln.). Zoals gebruikelijk wijzigt bij de Decembercirculaire het accres niet. Hierdoor wijzigt ons financieel meerjarenperspectief 2023 – 2026 niet.

Algemene Uitkering

Wij hebben u op basis van de Septembercirculaire 2022 geïnformeerd over de verwachte ontwikkeling van onze Algemene uitkering. De Algemene uitkering laat als gevolg van de ontwikkelingen uit de Decembercirculaire 2022 het volgende beeld op hoofdlijnen zien:

Hoofddlijn Decembercirculaire 2022	2022	2023	2024	2025	2026
Raming Septembercirculaire 2022	102.865.502	103.080.494	107.143.552	111.868.220	108.203.412
Raming Decembercirculaire 2022	104.471.704	103.195.604	107.175.371	111.901.901	108.236.226
Bruto effect Decembercirculaire 2022	1.606.202	115.110	31.819	33.681	32.814
Betreft:					
- accresbijstelling nominaal (lonen en prijzen)	0	85.371	0	0	0
- diverse (taak)mutaties	0	29.739	31.818	33.681	32.814
- diverse doeluitkeringen	1.606.202				
Bruto effect Decembercirculaire 2022 t.o.v. Septembercirculaire 2022	1.606.202	115.110	31.818	33.681	32.814
Inzet extra middelen:					
Stelpost loon- en prijzen	0	-85.371	0	0	0
Stelpost achteruitgang algemene uitkering	0	-29.739	-31.818	-33.681	-32.814
Energietoeslag (aanw ending 2023)	-1.024.604				
Inkomstenderving gemeenten 2021 (covid-19)	-110.000				
Overige doeluitkeringen	-471.598				
Netto effect Decembercirculaire 2022 t.o.v. Septembercirculaire 2022	0	0	0	0	0

+ = voordeel, - = nadeel

Uit de bovenstaande tabel is af te lezen dat ook Stichtse Vecht in 2026 te maken krijgt met een daling van onze algemene uitkering met € 3.665.675 (€ 108.236.226 - € 111.901.901). Dit beïnvloedt onze financiële mogelijkheden in de komende jaren aanzienlijk. In de jaren tot 2026 zijn er incidentele middelen beschikbaar, maar dit zijn (gelet op het ravijnjaar 2026) geen structurele middelen. Structurele middelen zijn bijvoorbeeld nodig voor het dekken van de structurele lasten van nieuw beleid en autonome en onontkoombare ontwikkelingen.

Hoofdpijnen (taak)mutaties

Voor een aantal gemeentelijke taken wijzigt in deze circulaire de bijdrage die we krijgen uit het Gemeentefonds (de zogenaamde taakmutaties). Dit bijvoorbeeld als gevolg van gewijzigde regelgeving. Conform de gebruikelijke werkwijze stellen wij u voor om deze middelen vanaf 2023, in afwachting van nadere besluitvorming door de gemeenteraad, toe te voegen aan de stelpost Achteruitgang algemene uitkering. Dit betreft ook de bijstellingen van de middelen die in de Septemercirculaire 2022 zijn toegekend.

Hoofdpijnen Taakmutaties Decemercirculaire 2022	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Wet kwaliteitsborging bouw (Wkb) (bijstelling septemercirculaire 2022)		-5.113	-5.117	-5.117	-5.079	
Uitvoeringskosten SVB PGB Trekkingsrechten (correctie septemercirculaire 2022)		-441	-473	-501	-494	-497
Participatie IPS Regeling (correctie septemercirculaire 2022)		-148	-160	-170	-169	-171
Wet Goed Verhuurderschap		35.440	37.568	39.470	38.556	38.512
Totaal	0	29.739	31.818	33.681	32.814	37.844

+ = voordeel, - = nadeel

Hoofdpijnen Doeluitkeringen

Het Gemeentefonds kent ook diverse doeluitkeringen, dit zijn rijksbijdragen voor een specifiek doel. In 2022 ontvangen wij extra middelen voor onder andere de uitbetaling van de Energietoeslag in 2023. Wij stellen u voor om de overige doeluitkeringen ook in te zetten voor de genoemde doelen. Bij de Jaarrekening 2022 zullen wij u hiervoor de benodigde voorstellen doen.

Hoofdpijnen Doeluitkeringen Decemercirculaire 2022	2022	2023
Energietoeslag (aanwending 2023)	1.024.604	
Toegankelijkheid verkiezingen en software	9.390	
Gezond in de stad (DU)	30.532	
Bijzondere bijstand (vroegsignalering)	71.806	
Breed offensief	18.915	
Uitvoeringskosten Bijzondere Bijstand Zelfstandigen	9.526	
Jeugdzorg (restant hervormingsagenda)	7.709	
Compensatieregeling Voogdij 18+	83.508	
Continuïteit van zorg	56.606	
Meerkosten Oekraïne sociaal domein	81.320	
Leerlingenvervoer Oekraïne	58.657	
Versterken sociale basis (ouderen)	43.629	
Inkomstendering gemeenten 2021 (covid-19)	110.000	
Totaal	1.606.202	0

+ = voordeel, - = nadeel

Kanttekeningen

Het Rijk benut de Decemercirculaire om in 2022 nog extra incidentele middelen aan gemeenten ter beschikking te stellen. Door deze late toekenning lukt het de gemeenten niet om alle extra middelen in 2022 in te zetten. Wij stellen u dan ook voor om een deel van deze middelen in 2023 in te zetten. Dit betreft bijvoorbeeld de in 2022 beschikbaar gestelde middelen voor de uitbetaling van de Energietoeslag in 2023 (ongeveer € 1 mln.). Met deze beschikbaar stelling loopt u vooruit op de vaststelling van de Jaarstukken 2022. Gelet op de maatschappelijke noodzaak om deze middelen beschikbaar te stellen, het moment van het beschikbaar komen van deze informatie en de omvang van het bedrag (ongeveer € 1 mln.) stellen wij voor om deze middelen alvast in 2023 beschikbaar te stellen.

Communicatie

In de communicatie over dit voorstel is voorzien door het opstellen van een Raadsinformatiebrief.

Tijdens de commissiebehandeling van de Meircirculaire 2022 is gevraagd om voor Gemeentefondscirculaires, voor de commissiebehandeling, een informatiesessie te plannen. Wij zullen, als onderdeel van het project 'Toekomst gericht begroten', vooruitlopend op de behandeling van de Kadernota 2024, een informatieve sessie plannen. Tijdens deze sessie kunt u dan uw vragen stellen over de Kadernota 2024 en het financieel meerjarenperspectief van onze algemene uitkering.

Financiën, risico's en indicatoren

Financiële consequenties 2022

In 2022 ontvangen wij extra middelen voor de Energietoeslag 2023. Wij stellen u voor om deze middelen bij de Jaarrekening 2022 toe te voegen aan de algemene reserve. En via de 6^e begrotingswijziging van 2023 deze middelen weer aan de algemene reserve te onttrekken en in te zetten voor de uitbetaling van de Energietoeslag in 2023. De verwachting is dat bij de Meicirculaire 2023 het Rijk nog aanvullende middelen beschikbaar zal stellen voor de Energietoeslag 2023.

Bij de Jaarrekening 2022 zullen wij u informeren over de inzet van de ontvangen extra middelen voor de meerkosten voor de opvang van Oekraïners die naar Nederland zijn gekomen. Dit betreft bijvoorbeeld de meerkosten voor het leerlingenvervoer van Oekraïense leerlingen. Als compensatie voor de lagere gemeentelijke belastingen en legesinkomsten in 2021 ontvangen wij in de Decemercirculaire 2022 € 110.000. In de eerste maanden van 2022 heeft de gemeente nog extra kosten gemaakt voor Covid. Wij zullen de middelen van de Decemercirculaire 2022 inzetten om in eerste instantie deze extra kosten op te vangen.

Financiële consequenties 2023 en volgende jaren

Hieronder is een indicatie opgenomen, op basis van het bestaande beleid, van ons meerjarenperspectief aangevuld met de uitkomsten van de Decemercirculaire 2022. Hieruit blijkt dat het meerjarige begrotingssaldo niet wijzigt, maar dat de financiële druk op onze meerjarenbegroting hoog blijft in 2026. En omgeven is met grote onzekerheden rond de normeringsystematiek van het Gemeentefonds en de structurele compensatiebedragen voor de Jeugdzorg vanaf 2024. Daarom zijn de nog onzekere onderdelen van de Jeugdzorg als risico afzonderlijk benoemd in de onderstaande tabel. Het begrotingssaldo kan in de komende maanden nog wijzigen door raadsbesluiten. Bij de behandeling van de Kadernota 2024 wordt u het uiteindelijke voorstel met financieel meerjarenperspectief aangeboden.

Indicatie Begrotingsprognose	2023	2024	2025	2026
Begrotingssaldo 2023 o.b.v. Programmabegroting 2023	276.855	72.596	1.135.426	-7.636.826
Incidentele rijksbijdrage financieringssysteem (septemercirculaire 2022)				2.678.953
Begrotingssaldo indicatie na Decemercirculaire 2022	276.855	72.596	1.135.426	-4.957.873
Uitwerking landelijk coalitieakkoord				
Compensatie jeugdgeden (100%)		756.274	697.453	480.654
Besparing jeugdgeden o.b.v. landelijk coalitieakkoord t.o.v. 100%		-259.000	-1.362.000	-1.361.000
Begrotingssaldo indicatie Kadernota 2024 (incl. Jeugdzorg)	276.855	569.870	470.879	-5.838.219

+ = voordeel, - = nadeel

Risico's

Voor de jaren na 2023 zijn de besluiten van het Kabinet over de compensatie voor de gestegen kosten en de uitwerking van de besparingen in de Jeugdzorg van grote invloed op ons financieel meerjarenperspectief. Daarnaast zijn wij in afwachting van het Kabinetsbeleid over de accresbepaling vanaf 2026. Wij verwachten dat nadere informatie over deze besluitvorming op z'n vroegst zal worden opgenomen in de Meicirculaire 2023.

Het accres voor het volumedeel is bevroren voor 2022 tot en met 2025. Dit betekent in deze jaren meer zekerheid over de omvang van het Gemeentefonds. Wel zou het Rijk aan de VNG voorstellen kunnen doen om te komen tot een 'gerichte accresinzet'. Het Rijk zou aan gemeenten kunnen voorstellen om de extra middelen in te zetten om een gezamenlijk doel te realiseren. Zoals bijvoorbeeld voor de woningbouwopgave. Hoe meer de inzet van de extra middelen overeenkomt met de landelijke opgaven hoe minder het risico is dat de inzet van deze extra middelen hierdoor achteraf alsnog beperkt blijkt te zijn.

Bij het opstellen van de Kadernota 2024 zullen wij uitgaan van de dan bekende informatie. Dan zullen wij u ook voorstellen doen voor de inzet van de extra middelen in 2024 en 2025 en hoe wij omgaan met de aanzienlijke daling van onze algemene uitkering in 2026.

7 februari 2023

Burgemeester en wethouders van Stichtse Vecht

wnd. Gemeentesecretaris
drs. M.J.J. Rommers

Burgemeester
drs. A.J.H.T.H. Reinders